

Lunds Universitet

Sociologiska institutionen

Gemenskap, Mening, Utveckling och Stimulans: Sex kvinnor om drömjobb

Författare: Teresia Gustavsson

Kandidatuppsats; SOCK01, 15 högskolepoäng

Vårterminen 2014

Handledare: Christofer Edling

ABSTRAKT

Författare: Teresia Gustavsson

Titel: Gemenskap, Mening, Utveckling och Stimulans: Sex kvinnor om drömjobb

Kandidatuppsats: SOCK01, 15 högskolepoäng

Handledare: Christofer Edling

Sociologiska institutionen, vårterminen 2014

Arbetet utgör en stor bit av det pussel som bildar våra liv, därför är arbetets mening en central del i våra liv. En människas självidentitet är nära kopplat till hennes yrke eller en speciell titel. Giddens (1999) visar hur vår definition av självidentiteten i det moderna västerländska samhället, går ifrån att vara traditionsbundet till att kravet på livsval blir för stora och till slut omöjliga för individen att uppfylla. Här väcktes mitt intresse för att undersöka hur stor mening en människa lägger i sitt arbete och därmed fokusera denna studie på drömjobb. Vad ska arbetet ge människan och är det viktigt att nå sitt drömjobb för att arbetet ska ge mening? Studiens syfte är att förstå vad som uppfattas som ett drömjobb. Det finns ett intresse för drömjobb i media men har drömjobbet en så stor påverkan på våra liv som media vill få det att låta som. Denna studie vill undersöka fenomenet drömjobb, genom semistrukturerade intervjuer med 6 stycken kvinnliga informanter i blandade åldrar mellan 23 till 79 år. Syftet är att se vilka egenskaper som tillskrivs fenomenet drömjobb, hur individer resonerar kring drömjobb och om drömjobbet är en motivation i vardagen. Resultatet visar att de äldre informanterna inte använder drömjobb som argument vid val av arbete, de fick ta det som fanns och var nöjd med att bara ha ett arbete. De yngre informanterna använde begreppet drömjobb oftare, drömjobbet uppfattas som en motivation till att utvecklas, som vilken annan dröm som helst. Resultatet blev att det var skillnad i uppfattning av drömjobb beroende på ålder. Trots det ansåg alla informanterna att det som var viktigt för ett arbete, oavsett om det är drömjobbet eller inte, var att arbetet ska ge gemenskap, mening, stimulans och utveckling.

Nyckelord: Drömjobb, Gemenskap, personlig utveckling, Arbetets mening,

Innehållsförteckning

Kapitel	Sidnummer
1. Inledning.....	3
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Begreppsförklaring.....	6
1.3 Drömjobb i media.....	7
2. Syfte.....	8
2.1 Frågeställning.....	8
3. Metod.....	9
3.1 Kvalitativ metod.....	9
3.2 Tillvägagångssätt.....	9
3.3 Pilotstudie.....	10
3.4 Urval.....	11
3.5 Etik.....	12
3.6 Reflexivitet.....	12
4. Resultat och Analys.....	13
4.1 Drömjobbet, en drivkraft framåt.....	13
4.2 Arbetets mening oavsett drömjobbet.....	15
4.3 Utveckling framför semester.....	18
5. Diskussion och sammanfattning.....	19
Referenser.....	22
Bilaga 1.....	23

1. Inledning

Att drömjobb har blivit populärt att skriva om i media är svårt att missa. Men hur ser ett drömjobb ut, vad är det för egenskaper och förmåner man tillskriver ett drömjobb så att det verkligen blir drömjobbet? Vilket förhållande har individen till drömjobbet när hon ska välja arbete? Dessa frågor öppnade upp till en intressant och givande studie om vad drömjobb har för påverkan på individen i arbetslivet. Det har alltid varit av intresse att undersöka hur mycket vikt personer lägger vid val av arbete. Framförallt hur mycket vikt som läggs vid att nå sina drömmars arbete. Där av väcktes intresset för att undersöka vad det är som uppfattas som ett drömjobb och vad som karaktäriserar drömjobb. Arbetet har en genomgripande inverkan på människors livsstil och levandsvillkor. Idag är arbete tätt ihopkopplat med människors livsstil, det visar sig i hur de presenterar sig och i hur och vart de bor. Att arbetet ska spegla människans identitet har blivit allt viktigare. Den influens som media har gett om drömjobb är just att det goda livet består av en hög lön, mycket flextid och lång semester. Det denna studie vill undersöka är vad drömjobb står för. Hur resonerar individer om drömjobb?

Gunnar Lindstedt, fotograf och författare skrev 1986 boken *Drömjobb*, där han intervjuade svenskar i sin vardag om ämnet drömjobb. Lindstedts såg att det har varit en stor generationsskiftning. De som var unga på 80-talet har en helt annan syn på arbete än de som tillhör den äldre generationen. ”De har brutit upp från de lokala livsformerna och upplever hur livsideal som predikas i massmedier inte alls stämmer med den bisarra verklighet de lever i.” (Lindstedt 1986:130). Detta får enligt Lindstedt oavsiktliga konsekvenser som ändrar ungdomars syn på arbete. Det är här som begreppet drömjobb får sin början. Lindstedt skriver ”Kanske är det drömjobb som kan ge människorna den sammanhängning och stabila syn på tillvaron som de lokala livsformerna förr gav.” (1986:130). Arbetet är en kraft som bildar en fungerande relation mellan människor och samhället. Utan en fungerande relation skulle kollektivet inte existera. Därför anser Lindstedt att drömjobbet och strävan mot drömjobbet är en bidragande faktor till relationens fortsatta existens. Vilket har medfört att när kraven på ett arbete höjs, höjs även kravet på människan som söker arbetet. Drömjobbet måste bli en del av människans hela vardagsliv både under och efter arbetstid. Detta gav enligt Lindstedt att drömmar och tankar om drömjobb blev en motivation för att söka bättre jobb och klättra i karriären med både lön och arbetsuppgifter. Drömjobbets uppgift blev inte bara att ge en hög lön, det skulle även ge livskvalitet och möjlighet till att utveckla och fördjupa sina kunskaper inom ett speciellt område.

1.1 Bakgrund

Ett arbete ger en trygghet i att kunna försörja sig själv samtidigt som det är en bidragande faktor till samhällets fortgående överlevnad. De är båda två lika beroende av varandra, samhället kan inte existera utan individer som utgör samhället och individen kan inte existera utan den trygghet och säkerhet som samhället ger. Sociologen Emile Durkheim menar att detta är möjligt tack vare arbetsdelningen i samhället. Att människor inom ett och samma samhälle delar upp olika sysslor mellan sig så att inte alla gör samma sak. Detta leder till att människor kompliterar varandra genom byteshandel av varor och tjänster. Durkheim kallar detta för organisk solidaritet, vilket betyder att samhället hålls ihop på grund av människors olika uppgifter och skyldigheter i samhället (1966). Det moderna samhällets framväxt under organisk solidaritet ledde till moralisk individualism, vilket innebar att det moderna samhällets förändringar och urbaniseringar gav olika värderingar och normer bland individerna i samhället. Det blev en splittring mellan åsikter och intressen i samhället (Durkheim, 1966). Detta resulterade i att samhällets fortgående existens hålls ihop av människors olika specialiseringar och behovet av ett stort antal andra personers tjänster för att få vardagslivet att fungera. Det är denna typ av samhällstruktur som vi kan se i dagens samhälle. Sociologen Anthony Giddens inriktade sig mer på individens påverkan av arbetet. Giddens menade att arbetet ska vara en del av ens människas självförverkligande (Giddens, 1999). Giddens syfte är att visa vad det är som händer när traditioner tappar greppet om vardagslivet som förändras ju mer globaliserat samhället blir. Detta ställer fler krav på människans livsval. Livsvalen blir allt fler då samhället utvecklas och valen tvingas mer in på människans självidentitet. Detta betyder enligt Giddens att valet av arbete är tätt relaterat till den livsstil människan väljer att leva efter och detta hjälper oss människor att orientera oss i alla de olika arbeten som finns idag (Giddens, 1999).

Ekonomerna och Sociologen Karl Marx teorier berör främst arbetets betydelse i samhället (Furuåker 1991; Marx, 1969). För Marx är arbetsprocessen det centrala i samhällets utveckling. Arbetsprocessen innebär att människan med hjälp av tankeförmågan och hjälpmedel kan skapa en i förväg planerad slutprodukt, detta har haft en avgörande roll för utvecklingen av samhället. Arbetet ses nu inte alltid som målet utan som en ansträngning för att uppnå något annat som man eftersträvar (Furuåker 1991). Marx utvecklade i samband med detta alienationsteorin. Den beskriver hur arbetet och den ändlösa kapitalackumuleringen ska frambringe så mycket mervärde som möjligt av arbetskraften vilket, enligt Marx, får oavsedda konsekvenser. Arbetskraften som ska frambringe mervärdet i form av pengar utgörs av

människor som blir till ett bruksvärde vilket gör att arbetet skapar ett klassamhälle mellan arbetarklassen och kapitalistklassen (ibid). Detta kallar Marx alienation, när arbetarklassen enbart ses som en produkt som ska producera mervärde i kapitalisternas fabriker medför det konsekvenser för arbetarens värde och levnadsvillkor (Marx, 1969). Människan bli en främling för sig själv, man tappar mening och vilja att utvecklas. För Marx var samspelet med naturen väldigt viktig, arbetsprocessen var det som skiljde oss från de lägre stående djuren i naturens kretslopp och det som alienation gör är att det skiljer oss från naturen (ibid). Människan alienerades från andra människor och sitt sanna jag när hon under tvång fick sin kreativitet begränsad vilket resulterade i att hon tappade bort sig själv (ibid). Människan fick inte utrymme att utvecklas eller skapa fritt, vilket tyglade människan till en maskin utan värde.

Sociologen Christer Theandersson, 2000 skriver i sin avhandling om jobbet värden och värderingar. Theandersson lyfter fram den så kallade värderingsförskjutningen, som sker i socialisationen av de nya generationerna. ”De äldre under sin uppväxt upplevde relativt sett osäkrare materiella förhållanden jämfört med de yngre.” (Theandersson, 2000:15). Att arbetet enbart skulle vara en inkomstkälla har med tiden reducerats, arbetets viktiga uppgift har idag blivit att det ska vara utvecklande och ha varierande arbetsuppgifter. En människas inställning till arbete är starkt beroende av den totala livssituationen. Detta blir allt viktigare och tydligare för den yngre generationen som växer upp med en stabil välfärd (Theandersson, 2000).

Sociologen Robert Blauner menar att det västerländska samhällets arbete ska spegla en del av individens egen självrespekt. Att inte uppfatta sitt arbete som acceptabelt och tillfredsställande är detsamma som att säga att man själv inte är acceptabel (Blauner, 1960). Att undvika detta har blivit allt viktigare, det har också ändrat de värderingar som läggs i arbetet. Skillnaderna syns tydligt då de äldre generationerna betonar anställningstrygghet och de yngre generationerna betonar utvecklingsmöjligheter, intressanta arbetsuppgifter och arbetskamrater (Theandersson, 2000). Theandersson slutsats blir att skillnader beror på erfarenheter i individens uppväxt där förändringar i klass- och yrkesstruktur beror på välfärdsstatens framväxt och urbaniseringen vilket har gett upphov till denna skillnad mellan generationerna (Theandersson, 2000:150).

Det finns forskning om jobbtillfredsställelse och om hur arbetstillfredsställelse uppfattas mellan generationer. Ett exempel är en undersökning från Universitetet i Indiana, USA skriven av Young m. fl. från 2013. Denna artikel behandlar generationsskiftningar i jobbtillfredsställelse. Deras definition av jobbtillfredsställelse är att personen har en positiv

känsla till sitt jobb och har ett jobb som överensstämmer med de egna arbetsvärderingar (Young m. fl. 2013:154). Deras resultat visar att den äldre generationen är nöjdare med sitt jobb än den yngre generationen. Den äldre generationen värderade att jobbtillfredsställelse och arbetsmiljö hängde ihop mer och betyder mer än vad de yngre generationerna antydde. De som tillhörde de äldre generationerna värderade arbetsmiljö som ett krav för jobbtillfredsställelse när de yngre generationerna inte ansåg att arbetet var viktigare än deras fritid (ibid). De yngre generationerna vill ha tuffare och hårdare utmaning på arbetet, de ville varje dag göra en förändring genom sitt arbete och detta berodde enligt forskarna på att de yngre generationerna var duktigare på att genomföra multi-tasking (göra flera saker samtidigt) än de som tillhörde de äldre generationerna (ibid). Forskarnas slutliga resultat visade att det finns skillnader mellan generationerna i vad som ger människor tillfredsställelse på arbetet. Dock har jag inte funnit någon forskning som utgår ifrån drömjobbets påverkan på jobbtillfredsställelsen vilket hade varit mer intressant för min studie.

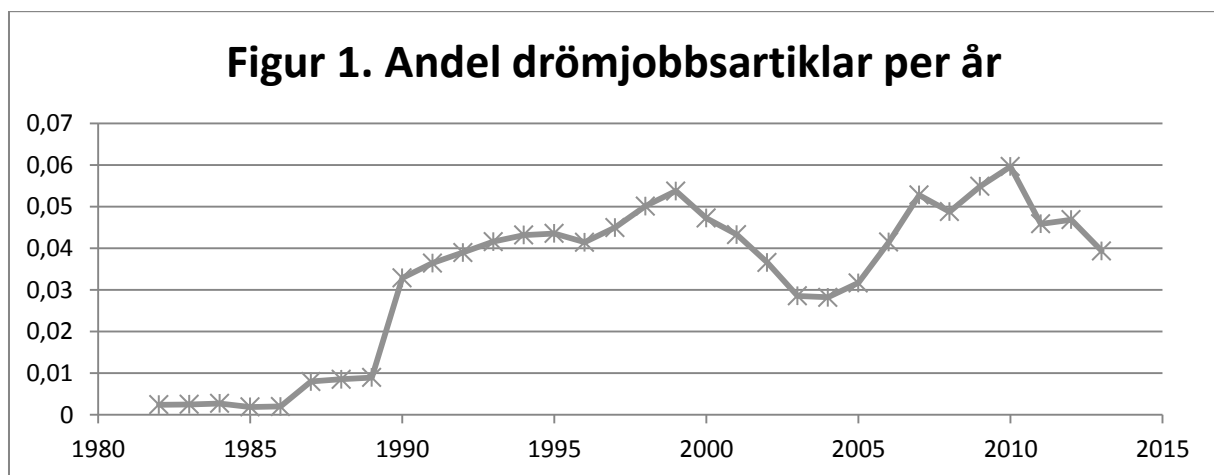
1.2 Begreppsförklaring

Drömjobb: Vid sökning av begreppet drömjobb finns inga synonymer eller begreppsförklaringar tillgängliga i den svenska akademins ordlista (http://www.svenskaakademien.se/svenska_spraket/svenska_akademiens_ordlista/saol_pa_nat_et/ordlista hämtat den 10/4 2014). Delar man upp ordet till dröm och jobb så fanns det en ordförklaring. Vid en sökning i nationalencyklopedin gav ordet dröm synonymer så som drömmen, drömmar och drömjobb. Ordet förklaras som upplevelser som infinner sig i sömnen och som är kopplade till känslor och händelser under det vakna tiden men även allmänna fantasiföreställningar som olika önskemål som man vill uppleva i framtiden (http://www.ne.se/sve/dröm?i_h_word=dr%c3%b6m hämtat den 13/5 2014). I nationalencyklopedin betyder ordet jobb, en syssla som ger en stadig försörjning eller något som kan ge möjlighet till sysselsättning och försörjning. Jobb förklaras också som en syssla som kräver en viss ansträngning. Ordförklaringens synonymer till jobb var anställning och arbete (http://www.ne.se/sve/jobb?i_h_word=jobb hämtat den 13/5 2014).

Detta gör att jag tolkar ordet drömjobb som ett önskemål som personen vill genomföra i framtiden och som ger en stadig försörjning och sysselsättning.

1.3 Drömjobb i media

För att få en inblick i hur stort fenomenet är idag genomfördes en artikelundersökning för att se hur stor andel artiklar i media som använder begreppet drömjobb. Artikelarkivet *Retriver Research* användes som sökmotor. Retriver Research är en av nordens största nyhetsarkiv, de har både svenskt och internationellt material från både tryck press, webb, bloggar och tv/radio. Vid artikelsökningen sågs en markant ökning av publicerade artiklar som använder sig av ordet drömjobb från år 1982 till år 2013, sökordet var drömjobb*¹(<http://web05.int.retriever.no.ludwig.lub.lu.se/services/archive.html> , hämtat 2014-05-02). Att intervallen bara gick mellan åren 1982 till 2013 var för att innan år 1982 användes inte begreppet drömjobb alls i media. Retriver Research krävde alltid ett sökord och för att få fram den totala summan av publicerade artiklar per år användes sökordet: och. Jag ansåg att det var ett ord som användes i så gott som alla artiklar och fick därför ligga som sökgrund för att få fram antalet artiklar som publicerades varje år från och med år 1982 till år 2013.

Figur 1 illustrerar hur stor andel av alla artiklar per år som drömjobb representerade. Runt år 1998 är det en hög pik som förklaras med att det var då som webbartiklar började publicera på internet. En orsak till att antalet artiklar om drömjobb har ökat från år 1982 till år 2013 kan vara att tillgängligheten av alla sorters artiklar har ökat. Samtidigt som figuren ger en tydlig tendens till att efterfrågan på artiklar om drömjobb också har ökat. Det som kan utläsas av figuren är att medias användning av begreppet drömjobb har gått i vågor. Figuren visar att runt år 2009 och framåt har antal publicerade artiklar om drömjobb minskat. En förklaring till detta skulle kunna vara den massiva arbetslöshet som vi kan se runt om i Europa. Med den då minskade efterfrågan av drömjobb. Att bara ha ett jobb är det man siktar emot och därför har

¹ * betyder att allt som är relaterat till ordet drömjobb tas med i sökningen ex, drömjobbet osv.

inte drömjobbet så stor betydelse för individen vilket därmed minskar antalet publicerade artiklar i media. Detta är bara en hypotes som skulle vara intressant att studera vidare men det kommer inte denna studie att göra.

Det som de senaste årens artiklar från år 2012 till år 2013 har gemensamt, är att alla behandlar vad man anses vara ett drömjobb. De är oftast relaterat till; att jobbet ska vara nära hemkommunen, det ska vara välbetalt, de ska ge valfrihet i val av arbete, ge möjlighet till att kunna ta ut bra med semester och ha bra tillgång till flextider. Det ska även ge möjlighet till att våga ta steget till något nytt, ge arbete i ett soligare och varmare land, att arbetet har ett gott rykte och det ska vara ett arbete som andra människor anser skulle vara en dröm att få ha som yrke. Artikelsökningen visar att det figurerar väldigt mycket jobbcoachning på olika pressområden, hur man får sitt drömjobb och hur man gör för att stå fast vid sin dröm. Hur man lämnar det gamla livet efter föräldraledigheten bakom sig och skaffa nytt jobb, samt hur olika nätverk kan hjälpa i jakten på det perfekta drömjobbet. Resultatet av detta gav mig en upplevelse av att drömjobb har blivit allt viktigare i samhället på senaste tiden. Arbetet ska vara något som individens hela vardag ska kretsa runt.

Det hade varit intressant att undersöka på vilket sätt som media påverkar intresset för fenomenet drömjobb genom att analysera artiklar från varje år och varför dessa tydliga förändringar i upp och nedgång i antalet publicerade artiklar om drömjobb kan ses men det kommer inte att göras i denna studie.

2. Syfte

Syftet med studien är att få en inblick i hur individer i blandade åldrar resonerar om drömjobb. Detta genom att undersöka vad begreppet drömjobb innebär för de olika informanterna. Syftet är att se om drömjobbet uppfattas olika i olika åldrar och vilka egenskaper som tillskrevs drömjobb beroende på ålder. Studien kommer att använda sig av semistrukturerade intervjuer med ett fåtal informanter i blandade åldrar samtliga ifrån Sverige.

2.1 Frågeställning

Den huvudsakliga frågan som ställs i studien är; Vad uppfattas som ett *drömjobb*? Den grundar sig i intresset för arbetets betydelse, då arbetet är en så viktig del av vår vardag. Hur förhåller sig drömjobbet till arbetets mening och har drömjobbet en viktig funktion i

människors arbetsliv och i så fall på vilket sätt? Är drömjobbet en motivationskälla till framgång eller ett medialt fenomen. Medias bild av drömjobbet är att få en hög lön, att arbete ska vara nära hemkommunen och det ska vara något som andra anser skulle vara en dröm att arbeta med. Allt detta är tecken på att arbete är viktigt i vår vardag, vi människor lägger allt mer intresse i vårt val av arbete. Individerna låter traditionerna betyda mindre och vi fokuserar allt mer på hur andra människor ser vår roll i samhället genom vårt arbete. Människors livssituation och våra levnadsförhållanden ska innehålla allt högre grad av tillfredsställelse med semester, hög lön och en flexibel arbetstid. Är det verkligen det som ett drömjobb står för? Mitt intresse för detta ämne som har växt med all bakgrundsinformation.

3. Metod

3.1 Kvalitativ metod

Kvalitativ metod utgår ifrån att förstå ett fenomen snarare än att förklara ett fenomen (Hennink m. fl. 2011). Kvalitativ metod brukar förknippas med att skapa teorier och hypoteser, jämfört med kvantitativ metod som används i huvudsakligt syftet för att testa teorier med större urval och mer data (Becker, 2008). Med kvalitativ metod vill man förstå det som sker och vill se bakomliggande faktorer i ett mer historiskt perspektiv (Becker, 2008; Hennink m.fl. 2011). Kvalitativ metod användes till denna studie för att få en förståelse för hur utvalda informanter resonerar om drömjobb. Metoden semistrukturerad intervju ansåg jag var bra i sammanhanget, jag ville att intervjun ska bli som ett samtal om arbete och drömjobb. Semistrukturerade intervjuer består av en färdig intervjuguide som hjälper intervjuaren att hålla sig till ämnet (Jacobsen, 2007). Jag hade kunnat få liknade resultat med alternativa metoder så som att be de utvalda informanterna skriva ner sina livshistorier utifrån sitt arbetsliv och sedan analyserat detta, eller genom att göra en litteraturstudie där jag analysera redan färdiga biografier som är skrivna i arbetets anda. Detta var inte någon metod jag ville lära mig eller använda, jag ville lära mig att göra intervjuer, samla in eget material och analysera det. Att få göra hela processen från början från att göra en intervjuguide till att genomföra intervjuerna och ha ett färdigt resultat vad det som var avgörande till varför jag valde bort de alternativa metoderna och använde semistrukturerade intervjuer som metod.

3.2 Tillvägagångssätt

Tillvägagångssättet som användas för bearbetning av resultatet från intervjuerna utgick ifrån grundad teori. Grundad teori används då man vill utröna nya begrepp och

begreppsförklaringar eller skapa teorier (Hennink m. fl. 2011). Metoden visar ”/.../hur man utvecklar teori genom tolka, begreppsliggöra och kategorisera det man hör och ser.” (Lindgren 2008;119). Syftet med denna studie var inte att skapa en ny teori men tillvägagångssättet i analysen var den samma för denna studie. Då grundad teori går växelvis mellan resultat, analys och frågeställningar för att forma teorier och hypoteser utifrån det man finner som relevant i datainsamlingen (Lindgren, 2008; Hennink m. f. 2011). Grundad teorins renodlade tillvägagångssätt är uppbyggt av en öppenhet i analysen av data och av att förförståelse inte kommer från redan existerande teorier (Lindgren 2008). Detta stämmer inte helt in på hur jag väljer att använda teorin. Jag har min förförståelse om ämnet och jag använder mig av en intervjuguide som hjälper mig att hålla mig till ämnet vilket inte ger den öppenhet som en renodlad grundad teori utgår ifrån. Det jag använder av grundad teori är den växelprocess som teorin står, vilken används under hela bearbetningen av studien.

Varje intervju i denna studie har utgått från samma intervjuguide (se bilaga 1). Användning av samma intervjuguide säkerställde att alla informanterna fick svara på samma frågor och att intervjuerna skulle hålla sig till ämnet. Detta gav att varje intervju är uppbyggd på samma sätt vilket underlättade analysarbetet. Alla intervjuerna genomfördes av mig. Fem av intervjuerna genomfördes i bekanta miljöer för informanterna, antingen hemma hos dem själva eller hos en bekant till dem och en intervju genomfördes på ett kafé. Intervjuerna spelades in och varje intervju tog mellan 14 till 20 minuter. Alla intervjuerna transkriberades sedan ut på papper för att lättare kunna analyseras. När alla intervjuerna var klara gavs informanterna fiktiva namn och skrev ut. Sedan lästes alla intervjuerna igenom efter varandra för att börja lokalisera gemensamma teman. Med hjälp av en markeringspenna valdes nyckelord och teman ut som var återkommande i alla intervjuerna. Utifrån nyckelorden valdes sedan citat som användes i resultatet. Hela bearbetningen av intervjuerna, från att höra dem första gången till att de är analyserade, till att frågeställningen var färdig, har varit en levande process eftersom ingen av intervjuerna är den andre lik.

3.3 Pilotstudie

Innan denna studie genomfördes så gjordes en pilotstudie där syftet var att testa intervjuguiden. En pilotstudie är en förundersökning, där man testar sin enkät eller intervjuguide för att se att man får svar på det man vill undersöka (Hennink m.fl. 2011). Resultatet på pilotstudien gav att intervjuguidens frågor behövdes förtydligas och att en del huvudfrågor skulle komma fram mer. Det var till stor hjälp när resten av intervjuerna

genomfördes. Resultatet från pilotstudien gav att den tilltänkta metod som användes i denna studie fungerade bra när det insamlade materialet skulle analyseras. Pilotstudien visade att informanten fick bra med utrymme att besvara frågorna på och att följdfrågor var av stort värde.

3.4 Urval

Val av informanter är baserat på ett bekvämlighetsurval (Jacobsen, 2007).

Bekvämlighetsurval är ett urval som använder sig av redan kända informanter, informanter som är lätta att få tag på eller om urvalsgruppen är liten (ibid). På grund av praktiska skäl så som tidsplan och kostnader användes denna urvalstyp i studien. Alla utvalda informanter är kvinnor i blandade åldrar. Alla informanterna var kända för mig sedan tidigare, både för att underlätta för att hinna få tillgång till informanter men även för att jag kände till kvinnor i blandade åldrar som skulle tänka sig att ställa upp på intervjun. På grund av tidsbegränsningar valdes enbart kvinnor till informanter, om jag hade valt att ha med män skulle jag ha behövt göra lika många intervjuer med män i blandade åldrar vilket jag ansåg att jag inte hade tid till. Det hade dock varit väldigt intressant att se om det fanns skillnader eller likheter mellan könen eftersom vår arbetsmarknad är väldigt könssegregerad, vilket syns tydligt med arbeten som är mer manliga och de som är mer kvinnliga. Detta skulle kunna undersökas i vidare forskning men kommer inte att göras i denna studie. Sammanlagt blev det 6 informanter i studien.

Här kommer en kort presentation av varje informant som deltog i studien.

Liv, 23 år. Studerar sin 5:e termin på högskolan för att bli sjuksköterska. Liv är utbildad undersökterska och har arbetat som det innan hon bestämde sig för att bli sjuksköterska. Liv tror att influenser till vårdrket kommer ifrån hennes föräldrar som båda är sjuksköterskor och de har alltid talat gott om yrket. När hon var liten ville hon bli bland annat hårfrisörskan och modell men drömjobbet idag är sjuksköterska.

Sara, 32 år. Jobbar med redovisning, hon är utbildad inom samhällskunskap och ekonomi och båda hennes föräldrar arbetar med redovisning. När hon var liten ville hon bli polis för det verkade tufft och idag vet hon fortfarande inte vad hon vill bli när hon blir stor.

Lisa, 46 år. Jobbar på kontor där hennes huvudsakliga uppgifter är kommunikation och koordinering inom facility management. Lisa är utbildad inom hotell och restaurangbranschen

och har alltid velat ha ett socialt arbete, hennes nyvarade arbete visste hon inte ens fanns förens hon fick det och hon är mycket nöjd med det idag. Som barn ville hon bli flygvärdinna.

Karin, 52 år. Karin är utbildad undersköterska och visste redan i 6:e klass att det var det hon ville bli och jobba med när hon blev stor. Hon har alltid tyckt att jobb som innebär att arbeta med människor är intressant just för att den ena människan inte är den andre lik. Karin är idag omskolad på grund av att hennes kropp inte klarade av vårdarbetet och jobbar idag med redovisning.

Lena, 75 år. Är idag pensionär men när hon arbetade så arbetade hon som sjukvårdbiträde. Lena har egentligen aldrig haft något drömjobb utan har varit nöjd med sitt jobb. Om hon hade haft möjligheterna hade eventuellt något med matlagning varit lockande. Det tycker hon är roligt och intressant, då hon har arbetat som hembiträde och gått lantbrukarskola som ung.

Ida, 79 år. Ida är idag pensionär och värderar kafferepen som det viktigaste på dagen. När hon arbetade så arbetade hon först på ett glasbruk och sedan på en möbelfabrik. Som liten ville hon bli barnskötare då hon alltid har tyckt om att ta hand om barn. Även om hon inte blev barnskötare så har hon alltid varit nöjd med livet, hennes egna barn var det som var det viktigaste för henne.

3.5 Etik

Alla deltagande informanter i denna studie har antingen fått ett mejl om förfrågan om deltagande eller vid möte med mig tagit del av den viktigaste informationen om medverkan, inspelning, anonymitet osv. Alla informanterna samtyckte till inspelning och jag fick ett muntligt samtycke till medverkan av alla informanterna. Vid varje intervju tillfälle fick varje informant mer information om intervjun och att de när som helst kunde avbryta sin medverkan. De fick information om bearbetningen av resultatet och att citering kommer att förekomma. Informanterna fick veta att de skulle vara anonyma med fiktiva namn i studien.

3.6 Reflexivitet

Jag som författare har också reflektera över min roll som forskare och intervjuare. Reflexivitet betyder att jag som forskare måste vara medveten om det förhållande som finns mellan mig och det jag ska studera (Denscombe, 2009). Det går aldrig att vara helt objektiv i sin position emot det som ska undersökas, vilket i vissa fall kan vara till forskningens nackdel men i mitt fall har det varit till min fördel. Min förförståelse om ämnet och mitt intresse för det har hjälpt

mig att hålla motivationen uppe genom hela arbetet. Att ha en förståelse om ett ämne kan vara problematiskt, om man istället för att låta materialet tala för sig själv letar efter olika saker bara för att tillfredsställa sig själv. Detta är en svår process och man kan aldrig till hundra procent komma ifrån sina föreställningar men en medvetenhet om dem är en bit på vägen. I detta fall har det hjälpt mig att se bortom mina föreställningar att få en vidare vy på hur individer resonerar om fenomenet drömjobb och vad drömjobb har för funktion i samhället.

4. Resultat och Analys

4.1 Drömjobbet, en drivkraft framåt

Intervjuerna visar att det fanns olika uppfattningar om drömjobbet. Ida och Lena använd sig aldrig av begreppet drömjobb. *”Det var ju aldrig tal om drömjobb. Man kunde sitta och prata över en kopp kaffe och önska sig. Men man fick ju ta det man fick, sen var det inte mer med det.”* Ida, 79 år. Både Ida och Lena berättar om att ett jobb skulle man ha för att göra rätt för sig och tjäna egna pengar. Det berodde inte så mycket på vilket jobb man hade utan bara man var sysselsatt. Man var nöjd med det som fanns och sammanhållningen på fritiden blev ovärderlig eftersom gemenskapen runt om i samhället var tydligare då än nu tyckte både Lena och Ida. Både Idas och Lenas intervjuer följde samma spår, de var aldrig tal om drömjobb när de arbetade.

”När vi bodde på det lilla stället där alla kände alla och där man växte upp, man kände ju alla föräldrar det var ju en väldigt bra sammanhållning i olika föreningar.” Ida, 79 år.

Vilket gjorde att jag aldrig fick en uppfattning om att drömjobb existerade på samma sätt när de var unga som det gör idag. Det var andra saker som värderades högre än att nå sina drömmars jobb. Man skulle ha ett jobb, ett arbete som gav pengar och det var målet och meningen med arbetet.

”Förr pratade man aldrig om det. Om man hade möjligheter, det var inte bara att gå hem och hämta pengar. Man fick ta det jobb som bjöds och glad var man att man hade ett jobb så man fick egna pengar. Den ena hade ju inte mer än den andra.” Lena 75år.

Vilket gjorde att arbetet inte var det som var det viktigaste, andra saker värderades högre än att nå sitt drömjobb. För både Ida och Lena var det stämningen på arbetsplatsen som värderades högst, båda två återkom till det i sina intervjuer. *”Det är nog att vi hade så bra sammanhållning mellan arbetskamraterna. Vi hade faktiskt väldigt roligt tillsammans.”* Lena, 75år. Vilket gjorde att även om arbetet var tråkigt och tungt så var det helt acceptabelt. Även om drömjobbet kanske var något helt annat så gjorde sammanhållningen och gemenskapen att arbetet blev bra. Man var nöjd med det man hade, sin familj, en anställning och vänner vilket gjorde att drömjobbet inte hade någon speciell funktion eller egenskap för någon av dem.

Skillnaden jag såg i resultatet var att Liv har en helhet annan möjlighet till att förverkliga sitt drömjobb. Jag fick en helt annan känsla om begreppet drömjobb. *”Jag har alltid tänkt att jag ska läsa på högskola och att jag ska utbilda mig vidare.”* Liv, 23 år. Jag tolkar henne som att det är för att nå sitt drömjobb som hon väljer att studera vidare, det blev Livs drivkraft när studierna var jobbiga. Jag behövde heller aldrig förklara vad som menades med begreppet drömjobb på samma sätt. Liv resonerade om att drömjobbet ska ge personlig utveckling genom möte med andra människor. Ida och Lena lyssnade eller läste aldrig om drömjobb, de la aldrig märke till begreppet på samma sätt i media som Liv. Förutom Livs tolkning av drömjobb så resonerade Sara, Lisa och Karin om att deras uppfattning om drömjobb var att drömjobbet blir en motivation till att fortsätta att utvecklas och drömma vidare.

Trots sina olikheter i uppfattning om drömjobb hade alla informanterna en ska gemensamt; att kraven på att få ett arbete har blivit högre vilket har medfört en tuffare arbetsmarknad. Alla informanterna höll med om och tyckte att så länge man har ett jobb så spelar inte drömjobbet så stor roll. Alla var överens om att man kan börja drömma och börja sin väg dit när man har en inkomst.

”Jag tycker man ska vara öppen idag. Ja visst, kan man ha ett drömjobb, att detta skulle jag jättegärna vilja jobba med men idag när arbetsmarknaden ser ut som den gör idag så ska man inte inrikta sig på det först utan att man börjar lite lägre. Det spelar ingen roll vad du gör utan bara att du gör någonting sen kan du söka under tiden.” Karin, 52 år.

”Man måste börja någonstans och då kan man ju ta vad som helst. Sen kan man ju senare om man vill läsa upp eller om man vill gå kurser och grejer och söka sig uppåt. Men till en början tycker jag inte att man ska sträva mot drömjobb med en gång världen fungerar inte så.” Sara, 32 år.

Det jag såg väldigt tydligt i resultatet av intervjuerna var att Idas och Lenas egna upplevelse från när de arbetade lever kvar än idag. Att så länge du har ett jobb så ska man vara nöjd. Både Karin, Lisa, Liv och Sara förespråkar att drömjobbet är något man kan ha som motivation något som ger en drivkraft att fortsätta sin utveckling till sina drömmars jobb. Men man ska samtidigt ha rimliga krav när man tar sina första steg ut på arbetsmarkanden. Jag såg och tolkade detta när de i intervjuerna berättar att det spelar ingen roll vad det är du gör bara du gör någonting. Vilket tolkas som att drömjobbets funktion är att det är motiverande. Det ger en glöd att fortsätta och det kan ge en chans att ändra sin livssituation och hitta nya vägar som man aldrig hade tänkt att man skulle ta. Även om drömjobbet redan hade varit en del av deras liv eller aldrig hade funnits så fanns den där som en dröm som vilken dröm som helst. Så ett drömjobb uppfattas både som något som inte har någon betydelse alls och som en dröm som ger motivation till att utvecklas.

”Det blir ju på ett sätt motivation. För när det blir jobbigt i plugget då tänker jag att jag gör detta för att jag kommer gå in i en säker framtid.” Liv, 23 år.

”Nej, jag tycker nog att det är mer motivation. Det är inte bara jobb, det är ju annat också. Man drömmer om en resa eller man drömmer om att kunna måla eller vad det än må vara. Så det kan nog motivera en men jag tror återigen att det inte alltid är målet, drömmen måste inte alltid vara målet.” Lisa, 46 år.

4.2 Arbetets mening oavsett drömjobbet

När jag tolkade och analyserade intervjuerna hittade jag nyckelorden; Gemenskap, mening, utveckling och stimulans. Det berodde egentligen inte så mycket på vilken fråga som informanterna svarade på det dök alltid upp något som jag kunde härleda till dessa ord. Resultatet som intervjuerna gav är att det inte var det viktigaste om man hade sitt drömjobb eller inte utan det som var viktigt i själva arbetet var att man trivdes med sina arbetsuppgifter och allt runt omkring som gällde arbetet. Ett varierat och utvecklande arbete gav informanterna en mening med sitt jobb som gav motivation till att fortsätta att utvecklas och lära sig nya saker varje dag, både på arbetet och i vardagen runt omkring. Arbete för alla informanterna skulle få dem att känna sig duktiga och behövda. Sedan spelade det ingen roll om de hade sitt drömjobb eller inte. Mycket av den känslan byggde på att de hade en bra gemenskap på arbetet.

”Det är viktigt att det är intressant och att man har att göra och att man trivs och inte bara kanske med arbetsuppgifterna utan att man är några stycken och att det fungerar bra med arbetskamraterna. Och att man utvecklas är en viktig del.” Karin, 52 år.

I citatet från Karins intervju tolkar jag följande. Arbetet ska vara intressant och det ska vara meningsfullt, man ska trivas med det samtidigt som miljön runt omkring med gemenskap från andra medarbetare ibland är viktigare än arbetsuppgifterna. Jag tolkar citatet som att det som är viktigt i ett arbete är just att det ge mening och gemenskap. Jag anser med detta att mening med arbetet kommer ifrån utveckling. Utveckling ger individen en skjuts framåt som får individen motiverad att vilja fortsätta att utvecklas mer. Detta gör att arbetet aldrig blir långtråkigt eller ostimulerande utan hela tiden blir omväxlande och ger ny mening till varför de väljer att arbeta med det de gör.

”Dels att känna sig behövd och få uppskattning och att det känns lite meningsfullt. Jag tror att alla jobb i perioder känns mer eller mindre meningsfulla, och det tror jag hänger ihop med vilken ålder man är i också. ” Lisa, 46 år.

”Det är att jag gör nytta, att mina arbetsuppgifter strävar till att jag gör någonting gott för någon. Att det händer mycket, att det inte är ett stilla sittande arbete utan att man är aktiv och att det är lite problemlösning. Att träffa människor och ha ett gott bemötande där man kan vara professionell i sitt arbete.” Liv, 23 år.

Likadant med tolkningen av Lisa och Liv. Man ska känna sig uppskattad och behövd, det ska finnas en mening med arbetet vilket jag tolkar som en motivation till att arbeta. Även om livet går upp och ner så finns meningen med arbetet där men det kan periodvis vara svårare eller lättare att hitta motivationen. Detta har en stor påverkan på om man trivs med det man gör. Arbetets mening för Lisa och Liv är att genom sitt arbete göra nytta och ge glädje för andra medmänniskor vilket får dem att hitta stimulans och mening med sitt arbete som blir en motivation till att arbeta.

”Det var nog att vi hade så bra sammanhållning mellan arbetskamraterna. Vi hade faktiskt väldigt roligt tillsammans allihop. Det var nog det viktigaste. Vi

hjälpes åt så det var ingen som drog sig undan, alla hjälptes åt med allt även om det var jobbigt, för jobbigt hade vi ju men vi hade roligt med.” Lena, 75 år.

”Kafferepen är viktiga och sammanhållningen är viktiga. Det sociala annars tycker jag man gör som man vill. Att vara pensionär det är ju perfekt.” Ida, 79 år.

”Själva jobbet är väl inte så jätteviktig i sig bara man trivs med det runt omkring. Arbetskamrater är ju väldigt viktigt. Sen är det ju roligt om det är omväxlande och att man får träffa lite folk är viktigt.” Sara, 32 år.

Både Lenas, Idas och Saras ovanstående citat visar att gemenskapen är en av de viktiga delarna i arbetet. Detta tolkade jag utifrån deras citat om sammanhållning mellan arbetskamrater, det sociala umgänget och att man trivs med det runt omkring ens arbetsuppgifter, där arbetskamrater utgör en stor del. Det visar att resultatet från dessa intervjuer tyder på att gemenskap på arbetet har en viktig funktion vid val av arbete. Om det är drömjobbet som ger denna gemenskap, mening, utveckling eller stimulans var mer eller mindre viktigt för informanterna. För Ida, Lena och Sara var det inte alls viktigt med drömjobb, då ingen av dem hade ett drömjobb. Däremot för Liv är det hennes drömjobb som ger henne alla fyra av dessa nyckelord. Karin och Lena, som båda hade haft sina drömjobb, menade att drömmar kommer och går och det är meningen man själv lägger i arbete som är det viktiga.

Arbetets möjlighet till personlig utveckling påtalades i intervjuerna mest av informanterna som var i medelåldern eller yngre det vill säga Sara, Lisa, Karin och Liv. Varken Ida eller Lena tog upp något som kunde härledas direkt till detta. De tog till största del upp gemenskap och frihet till att få göra det man vill som viktiga faktorer. I intervjuerna med Sara, Lisa, Karin och Liv kom ord upp som personlig utveckling, stimulering och omväxlande arbetsuppgifter vilket jag tolkar som att enligt dem blir arbetet blir en drivkraft framåt för utveckling.

”Att man trivs med det, att man känner att man har valt rätt i sin utbildning och att man får tillfredställelse inom arbete och att man utvecklas som person. Personlig utveckling är viktig.” Liv, 23 år.

”Stimulering, tror jag. När man går till arbete att man känner att man gör ett bra arbete. Att man är nöjd med det man uträttar.” Karin, 52 år.

Det är detta som Marx alienationsteori handlar om. Arbetet ska inte göra människan till en maskin utan värde och mening. Människan måste utvecklas inom det man gör för att få livskvalitet. Våra levandsförhållanden har blivit bättre och att gå till jobbet ska ge en tillfredsställelse. Jag tolkar detta som att den onda spiralen med att människans arbetskraft endast ska ses som en resurs som ska användas till mervärde håller på att försvinna i vårt samhälle. Idag är arbetet en ovärderlig förmån, som ger utveckling och mening. Detta anser jag vara en förmån idag, att vi har gått ifrån att enbart se arbetet som en inkomstkälla till en utvecklingsförmån att ta hand om. Idag ska man vara rädd om det arbete man har vilket har gjort att drömjobbet egentligen inte är det viktigaste. Det som är viktigast är att ha en dröm och att följa den vid rätt tid. Så som Lisa förklarar att karriär är inte att heta något speciellt utan att få utvecklas som människa i sin egen takt betyder mer och är mer värdefullt än en titel. Här är drömjobbet till bra hjälp, det blir som en motivation även om man inte alltid måste uppfylla den. För trots allt är drömjobbet en dröm som ingen kan ta ifrån oss och oavsett dröm och oavsett om vi lever vår dröm så har vi alltid fler drömmar som vi inte har upplevt som motivera oss att tänka framåt när livet går i uppförsbacke.

”Karriär för mig är inte att man måste heta något visst eller ha en viss titel. För mig är det en stege man väljer själv sin egen karriärspinne. Karriären är mitt personliga mål att komma någonstans jag vill och då är jag nöjd.” Lisa, 46 år.

4.3 Utveckling framför semester

Även om arbete ska ge stimulering och motivering att fortsätta arbeta så var lönen en oundviklig faktor som hela tiden återkom i intervjuerna. Ingen av informanterna sa att pengar var det som var viktigast för dem men det är en nödvändighet för att få vardagen att fungera. Har du inga pengar kan du inte betala maten på bordet eller klara av hushållet, det var alla informanterna överens om. Dock tyckte alla informanterna att den generella bilden om arbetets mening från samhället var styrt av lönen även om ingen av dem sa att så var fallet för dem. Informanterna förknippade lönen med karriärklättring. Karriärklättring definierades enligt informanterna med att man ska klättra inom yrket, tjäna mycket pengar, behöva jobb långa arbetsdagar, behöva göra familjeuppoffringar, får en ledarroll och exempelvis få en speciell titel på ett företag. Det var ingen av informanterna som tyckte att karriär var viktigt för dem under den definitionen.

Det som var intressant var det som inte sas i intervjuerna. Framförallt betydelsen av olika förmåner som drömjobbet kan ge enligt media. Så som att kunna ta ut mycket semester,

flextid som ger en frihet i att kunna styra sin arbetsdag som man själv vill eller att få bo vart man vill. Detta kom aldrig upp i intervjuerna som en viktig del i arbetets mening och som kriterier för ett drömjobb. Vilket jag anser betyder att de förmånerna inte har så stor betydelse som man kan tro. Det viktiga är just att få göra det man vill och att det är bra gemenskap på arbetsplatsen. Detta gjorde att drömjobbet som media visar med hög lön, karriärs klättring och ett varmt och soligt arbetsland inte alls var den som informanterna pratade om. Detta visar att drömjobb inte alls stämmer överens med den bild av drömjobb som media vill måla upp. Informanterna själva sa utveckling och att få göra det man vill var det som förknippades med drömjobb det var inte lönen eller någon annan förmån som var motivationen för dessa informanter. Sedan är alla individer olika men det är intressant att ingen av de sex informanter som deltog i studien tog upp det som media tryckte var viktigast i deras definition av drömjobb.

5. Diskussion och Sammanfattning

Intervjuerna gav mycket resultat och många nya frågor väcktes under analysen som inte togs upp i denna studie. Alla resultat i denna studie är enbart en tendens till svar på frågan i fokus. Det krävs förstås mer forskning med större urval för att kunna uttala sig om generalisering och statistisk signifikans men det är en intressant och tänkvärd reflexion som studien berör. Det kan vara något för vidare forskning med ett större underlag och fler informanter.

Ett drömjobb uppfattades som ett jobb som skulle ge utveckling, stimulans och god gemenskap på arbetsplatsen. Drömjobbet var av betydelse när man under olika perioder i sitt liv såg ens framtid. Ibland är drömjobbet ett jobb man inte visste fanns innan man sökte det. För någon existerade det inget drömjobb och för någon annan är det inte långt kvar på en utbildning som leder till ens drömjobb. Det är mycket tillfälligheter i livet som får oavsedda konsekvenser för framtiden. Jobb som var förknippade med drömjobb när man var liten levde kvar som en röd tråd genom hela livet. Ju mer livet går ju mer saker har en avgörande roll i individens livsval. Samtidigt som drömjobbet skulle ge gemenskap, mening stimulans och utveckling med en känsla av frihet oberoende val av livsstil, var det ingen av de egenskaperna som ett arbete som inte var ens drömjobb hade. Dock har drömjobbet en betydande roll som motivation till att lära sig nya saker och öppnar upp till fler drömmar. Resultatet gav att informanterna var nöjda även om de inte har nått sitt drömjobb. Vilket jag tolkar som att drömjobbet inte är det viktigaste i val av arbete utan att göra något som man tycker om att syssla med, som är utvecklande och ger gemenskap med andra människor. Drömjobbet blir

mer som en riktlinje i val av område som ens arbete berör och det behöver inte alltid sluta med att man når sitt drömjobb. Arbetet behöver inte betyda att göra karriär med hög lön och klättra på en karriärs stege med titlar. Det viktigaste är att få in en rytm i vardagslivet där arbetet är en stor del. Det som bakgrunden tog upp om att det är gemenskap som får arbetet att kännas värdigt, har denna studie också visat. Det finns en tendens att ens yrke ska representera ens självidentitet men det som var av större betydelse var att hela vardagslivet fungerade. Om inte arbete fungerar så fungerar inte det runt omkring heller. Friheten i att få vara kreativ och utvecklas med arbetet är en förmån i dagens samhälle. Man ska vara rädd om det arbete man har.

Drömjobbet är även ett fenomen som skiljer sig mellan åldrar. Även om mitt material är för litet för att kunna göra generaliseringar eller uttalanden om generationsskillnader kan jag med mitt resultat se en tendens till en generationsskillnad när det gäller drömjobb. Det är dock oklart vad denna generationsskillnad beror på. De äldre informanterna som Lena och Ida representerar, har aldrig tänkt på drömjobb på samma sätt som den yngre generationen där Liv och Sara tillhör, det fanns inte med i Idas och Lenas världsbild. De var nöjda med det arbete de hade, de var glada att de hade ett jobb som de kunde försörja sig själva med sedan har allt annat ordnat sig. Det var världen omkring dem som fick spela huvudrollen med sociala föreningar, deras egna barn och en tillhörighet på arbetet. De yngre generationerna däremot hade en annan uppfattning om drömjobb. Det existerar mer naturligt för dem i deras vardag. Om detta beror på att Ida och Lena, som tillhör den äldre generationen, har levt längre, har mer livserfarenhet och inte längre behöver bry sig om något drömjobb, eller om det beror på en förändring där den yngsta generationen som Liv och Sara tillhör faktiskt tänker och tycker annorlunda, är ett resultat på en samhällsförändring kan inte jag svara på. På grund av mitt lilla urval och resultat. Det hade varit intressant att med ett större urval se om det finns en generationsskillnad om begreppet drömjobb och vad det i så fall var som påverkade denna skiftning.

Denna studie tog inte med män som en urvalsgrupp, det hade varit intressant att se vad resultatet hade blivit om de hade varit med. Hade resultatet mellan könen skiljt sig eller varit lika? Hade det spelat någon roll om jag hade frågat män istället för kvinnor om vad som uppfattas som drömjobb och i så fall vad berodde denna skillnad på? Ser levnadsförhållanden och livsstil olika ut för män och kvinnor beroende på vilket arbete som de har och är det någon skillnad i vad drömjobbet betyder för män och för kvinnor? Detta är bara några frågor

som skulle vara intressant att forska om i vidare forskning med ett blandat urval av kvinnor och män.

Resultatet från dessa intervjuer gav att det inte berodde på om man hade sitt drömjobb eller ej utan vad man själv lägger för mening i arbetet. Trots det är processen till arbete och lycka olika beroende på hur man är som människa men den tendens som resultatet gav, det som alla informanterna hade gemensamt var att arbete ska ge gemenskap, mening, stimulans och utveckling. Drömjobbet som fenomen var egentligen lite av en utopi som fanns i allas tankar men det var inte det viktigaste att få uppfylla dem. Medias tolkning av drömjobb var inte den samma som dessa sex informanterna hade. Resultatet av denna studie visar att drömjobb till stor del är ett media fenomen. Hög lön, mycket semester eller ett arbete som andra skulle se som en dröm är inte de viktigaste som ett arbete ger människan. Drömjobbet innebär ett arbete som ska ge gemenskap med andra människor, vi är sociala individer som inte tycker om att vara för mycket ensamma. Ett arbete som ger mening, att det vi gör betyder något för någon annan människa och för oss själva. Det ska ge utveckling, vi vill lära oss något nytt varje dag och vi blir aldrig fullärda. Arbetet ska även ge stimulans och ha varierande arbetsuppgifter som får vår kreativitet att flöda. Studien visar att i det stora hela så var alla informanterna nöjda med sin nuvarande livssituation, många levde sin drömsituation oavsett arbete, titel och lön.

Referenser

Elektroniska källor:

<http://ret-web05.int.retriever.no/services/archive.html> hämtat 2014-05-02, sökord: Drömjobb*

http://www.svenskaakademien.se/svenska_spraket/svenska_akademiens_ordlista/saol_pa_natet/ordlista hämtat den 2014-04-10, sökord: Drömjobb

http://www.ne.se/sve/dröm?i_h_word=dr%c3%b6m hämtat den 2014-05-13, sökord: Dröm

http://www.ne.se/sve/jobb?i_h_word=jobb hämtat den 2014-05-13, sökord: Jobb

Litteratur källor:

Becker, Howard S. (2008). *Tricks of the trade: yrkesknep för samhällsvetare*. 1. uppl. Malmö: Liber

Blaunder, Robert (1960). *Work satisfaction and industrial trends in modern society*. In Galenson, Walter & Lipset, Seymour Martin (red) (1960). *Labor and trade unionism: an interdisciplinary reader*. London: John Wiley

Denscombe, Martyn (2009). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 2. uppl. Lund: Studentlitteratur

Durkheim, Émile (1966[1964]). *The division of labor in society*. 6. pr. New York: Free Press

Furåker, Bengt. (red.) (1991). *Arbetets villkor*. Lund: Studentlitteratur

Giddens, Anthony (1999). *Modernitet och självidentitet: självet och samhället i den senmoderna epoken*. Göteborg: Daidalos

Hennink, Monique M., Hutter, Inge & Bailey, Ajay (2011). *Qualitative research methods*. Los Angeles: SAGE

Jacobsen, Dag I. (2007). *Förståelse, beskrivning och förklaring. Introduktion till samhällsvetenskaplig metod för hälsovård och socialt arbete*. Lund: Studentlitteratur.

Lindgren, Sven-Åke (2008). *Den teoriutvecklande projektet*. In Wästerfors, David & Sjöberg, Katarina (red.) (2008). *Uppdrag: Forskning: konsten att genomföra kvalitativa studier*. Malmö: Liber

Lindstedt, Gunnar (1986). *Drömjobb: om framtiden i Sverige*. Stockholm: Askelin & Hägglund

Marx, Karl (1969-). *Kapitalet: kritik av den politiska ekonomin*. Lund: A-Z

Theandersson, Christer (2000). *Jobbet - för lön, lust eller andra värden*. Diss. Göteborg : Univ.

Bilaga 1

Intervjuguiden som användes vid samtliga intervjuer.

Intervjuguide

- Ålder:
- Samtycke till inspelning och citering:

- Vad ville du bli när du var liten?
  - Varför var ju det en dröm?
  - Är det samma idag?

- Vad jobbar/jobbede dina föräldrar med?
  - Har det haft en avgörande roll i ditt val av yrke?
  - Varför/Varför inte?
-
- Vad jobbar du med idag?
  - Blev du det du ville bli?

- Vad är viktigt i ett jobb för dig?
  - Vad tycker du jobbet styrs av för dig;
  - Mer generella intryck du får från samhället?
    - Pengar/ekonomisk vinning?
    - Upplevelse?
    - Trygghet?
    - Få jobba där man vill/ valfrihet av boplats?
    - Intresse/göra det man vill?
    - Känna sig till nytta/hjälpa andra?
    - Samhällsmässiga krav/arbetsbrist?

- Vad borde det styras av tycker du?
- Vad beror det på att just dessa egenskaper viktiga tror du?

- Vad tror du att dina föreställningar om arbetet kommer ifrån?
  - Hemmet, skolan, eget intresse, massmedia?
  - Varifrån kommer just de föreställningarna tror du?

- Ska man skilja på jobbet och fritiden?
  - Är det viktigt för dig?
  - Varför?
  - På vilket sätt?
  - Tycker du att man ska blanda in ens intressen i ens betalda jobb? Varför/Varför inte?

- Tycker du att det är viktigt med att uppleva jobbtillfredställelse på arbetet?
  - Varför/varför inte?

- Vad definierar du begreppet karriär med?
- Är det viktigt att göra karriär?
- Är det viktigt för dig att få göra karriär?

- Har du ett drömjobb?
  - Jobbar du med det idag?
  - Hur kommer det sig att är det drömjobbet du har är ett drömjobb för dig?
  - Vad anser du har påverkat dig i val av drömjobb?

- Vad/ vem har fått dig intresserad för yrket/området, som i sin tur har lett in dig på det området som du jobbar med idag?

- Vad är det som är viktigt för ett drömjobb?
  - Ex. Göra det man vill? Bra betalt? Få bo där man vill osv.

- Vad innebär ett drömjobb för dig?
  - Varför just de egenskaperna?
- Varför är det ett drömjobb?
- Är drömjobb något man ska sukta efter i val av jobb?
  - Varför/varför inte?
- Upplever du att det finns krav på att få drömjobbet?
  - Har det gett dig motivation eller bara besvär/ouppnåeliga krav?
- Ska man ha ett drömjobb eller ska man tänka mer taktiskt när man väljer jobb? Dvs. gå efter vad arbetsmarknaden efterfrågar mest?
  - Varför?
- Tror du att drömjobbet innebär uppoffringar?
  - Familj? Fritidsintressen? Bo plast? Eller andra hållet, gör familjen att man måste ge upp sitt drömjobb?
- Har, tycker du, upplevelsen om drömjobbet förändrats genom livet?
  - Hur/på vilket sätt?
  - Varför tror du att det har förändrats?
  -
- Vad tänker du på nu när jag säger drömjobb?

- Något du vill tillägga?
- Något du tycker att vi har glömt att ta upp?